

Lai pastaiga svaigā gaisā būtu patīkama visiem – satīri aiz sava suņa!

Iedzīvotāju iniciatīvas grupas «Preiļu suņu saimnieki» zīmju izvietojanas aktivitātē iesaistījās arī Bella

Publicitātes foto

Jana Skrivļa-Čevere

Šoziem sniegi bija īpaši dziļi. Tiem nokūstot, skatienam pavērās ne tikai zaļa zālīte un zili vizuļi, bet arī diemžēl jau ierastie suņu "mīnu lauki".

Problēma tika aktualizēta vairākās pašvaldībās. Līvānos, balstoties uz saņemtajām iedzīvotāju sūdzībām, saimniekus aicināja savākt savu mājdzīvnieku ekskrementus, atgādinot, ka tas ir suņu īpašnieku pienākums un atbildība, un norādot uz attiecīgajiem Līvānu novada saistošajiem noteikumiem un Ministru kabineta noteikumiem, kuru neievērošana ir administratīvi sodāma. Sociālajos tīklos un masu medijos bija atrodamā arī pilsētas karte ar norādēm, kur ir izvietoti konteineri suņu ekskrementu savākšanai.

Savukārt Rēzeknes valstspilsētas pašvaldība, aicinot savākt sava dzīvnieka ekskrementus publiskajā ārtelpā, uzsvēra, ka tas ir cieņas pret citiem un rūpju par vidi apliecinājums, kā arī veido cieņpilnu attieksmi pret dzīvnieku turēšanu pilsētvidē kopumā. To darīt ir svarīgi, jo tā tiek nodrošināta tīra vide – suņu ekskrementi var būt parazitāro slimību avots, pļaujot zālienu, tie tiek sasmalcināti un izkaisīti apkārtnē – uz soliņiem, bērnu rotaļu laukumiem, trotuāriem, apavu zolēm, kā arī, tos savācot, saimnieks var laikus pamanīt izmaiņas sava mīluļa veselībā (*informācija no www.rezekneszinas.lv*).

Tikmēr, runājot par mājdzīvnieku labturību kopumā, Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes deputātu 19. februārī apstiprinātajos 2026. gada budžeta grozījumos, kuros paredzēts veicināt apkaimju attīstību un labiekārtošanu, finansējums ieplānots arī suņu laukumu apgaismojuma izbūvei, kā arī dzīvnieku kapsētas izbūvei (projektēšanai).

Komentāru par situāciju Preiļos sniedza Preiļu novada pašvaldības policijas inspektors ROMĀNS LOGINOVS:

«**Pastaigājoties pa Preiļu pilsētu, paveras acīm netīkams skats – parkā, ietvju malās un daudzdzīvokļu māju iekšpagalmos redzami suņu izkārnījumi. Pagājušajā gadā, iedzīvotāju iniciatīvas grupai realizējot projektu "Preiļu suņu saimnieki par sakārtotu vidi", pilsētas teritorijā vairākās lokācijas vietās tika izvietotas informatīvas zīmes ar aicinājumu suņu saimniekiem būt atbildīgiem un savākt sava suņa izkārnījumus. Novērots, ka suņu saimnieku vidū ir apzinīgi cilvēki, kuri pastaigā ar suni ņem līdzi maisiņus un savāc tā izkārnījumus, taču vairākums šo elementāro prasību klaji ignorē.**

Preiļu novada pašvaldības policija informē, ka Ministru kabineta noteikumu Nr. 411 "Mājas (istabas) dzīvnieku labturības un aizsardzības noteikumi" 40.4 punktā ir noteikts, ja suns (izņemot medību šķirnes suņus medību laikā vai suņus, kurus izmanto darbam vai dienesta pienākumu pildīšanai) atrodas ārpus īpašnieka teritorijas, suņa īpašnieks nekavējoties pēc suņa defekācijas savāc tā ekskrementus. Saskaņā ar Dzīvnieku aizsardzības likuma 57. pantu, par dzīvnieku labturības prasību pārkāpumiem piemēro naudas sodu fiziskajai personai līdz trīsdesmit piecdesmit naudas soda vienībām, bet juridiskajai personai – no divdesmit divām līdz piecdesmit naudas soda vienībām. Pašvaldības policija savas kompetences ietvaros veiks preventīvus pasākumus un nodrošinās minēto likuma normu prasību ievērošanu."

* * *

Kā minēja R. Loginovs, Preiļos «suņu jautājumus» aktualizē iedzīvotāju iniciatīvas grupa «Preiļu suņu saimnieki», kas darbojas nu jau aptuveni gadu.

Pagājušajā gadā projekta «Preiļu suņu saimnieki par sakārtotu vidi» ietvaros tika organizēti zibpasākumi – suņu pastaigas, kuru laikā uzrunāti iedzīvotāji pilsētas mikrorajonos. Tāpat tika izgatavotas un gan parkā, gan citviet pilsētā uzstādītas 30 zīmes ar aicinājumu savākt sava suņa ekskrementus – projekta mērķis bija panākt sakārtotāku, tīrāku vidi pilsētā un veicināt pozitīvu līdzcilvēku attieksmi pret suņu saimniekiem un suņiem.

Kas jauns Preiļu suņu saimnieku pulcīnā, kādi ir novērojumi šopavasār – vai situācija šajā jautājumā uzlabojas, vai zīmes vēl savās vietās, un kādas ir iecerētas tuvākajam laikam, vaicāju vienai no šīs domubiedru grupas iniciatorēm INGŪNAI ZĪMELEI:

«Manuprāt, lielākais mūsu iedzīvotāju iniciatīvas grupas ieguvums un panākums ir tas, ka ir izveidojusies maza, bet ļoti jaudīga darba grupa deviņu cilvēku sastāvā. Šobrīd daudz domājam par soli, kuri palīdzētu aktivizēt Preiļus – iedzīvotājus visos līmeņos – domāt.

Komentējot situāciju par suņu atstātajiem atkritumiem (gribētu precizēt – saimnieku atstātajiem suņu izkārnījumiem), jāuzsver, ka pret to nevar cīnīties tikai maza suņu saimnieku grupiņa vien. Tas ir ilgs, pacietīgs, mērķtiecīgs un neatlaidīgs kopdarbs, kur «vienā valodā» runā pašvaldība (pilsētas un novada politikas un dienas kārtības noteicēja), pašvaldības policija (saistošo noteikumu izpildītāja), suņu saimnieki (ceļot savu izglītības līmeni) un brīvprātīgie (te ietilpst visa sabiedrība, cilvēki, kuriem ir svarīgi Preiļos izveidot suņiem un to saimniekiem draudzīgu vidi).

Retorisks jautājums saistībā ar šo tēmu – kādai jābūt domāšanai, kultūras līmenim un vērtībām kopumā, ja suņa īpašnieks bez sirdsapziņas pārmetumiem katru rītu, vedot suni staigāt pa Liepu ielu, mierīgi atstāj sava tik dārgā šķirnes drauga ekskrementus tieši uz ietves? Un tādu «saimnieku» ir daudz – ne tikai mūsu pilsētā. Iespējams, šādos gadījumos varētu nostrādāt pašvaldībā pieņemti drastiskāki noteikumi par saimnieka pienākumiem, atbildību, nepieciešamību ar suni iziet skolu, sodiem, ja neievēro noteikumus, regulāri informējot masu medijos par aktuālo situāciju utt. Tāpat noteikti rezonē sabiedrības neiecietība nereti pret visiem suņu saimniekiem, kam cēlonis ir šie ļaunprātīgie un vienaldzīgie suņu turētāji.

Mēs vēl joprojām ļoti priecājamies par uzstādītajām zīmēm parkā un pilsētā. Ziema, jāsaprot, bija barga, sniega daudz, un tas gāzās virsū zīmēm, ceļmalas jātīra, un daudzas ir pazudušas, nolauztas, izmestas grāvjos. Domāju, tas arī labi raksturo sabiedrību un attieksmi pret apkārtējo vidi un citu ieguldīto darbu. Zīmes un to stāvoklis ir apzināts, un tuvākajā laikā vēlamies tās atkal izvietot konkrētās vietās.

Runājot par plāniem un iecerēm, mūsaprāt, vispirms vajadzētu vietējiem iedzīvotājiem pieejamu cilvēku, kurš regulāri vadītu suņu/ saimnieku skolu, palīdzētu jaunajiem, nepieredzējušajiem suņu īpašniekiem saprast savu suņuku, sunīti – saimnieku. Līdz šim mums tāda nav bijis, bet šobrīd viens no mūsu domubiedru vidus mācās. Ja viss turpināsies veiksmīgi, paredzu ledus izkustēšanos šajā jautājumā.

Tāpat būtu jāorganizē regulāras suņu pastaigas, ko daudzi iesaukuši par suņu socializēšanos. Pašvaldības policijai būtu jāuzsāk preventīvas un regulāras sarunas ar suņu saimniekiem, ja nepieciešams – jāizdala maisiņi, jāstāsta par noteikumiem (starp citu, likumi visi ir jau uzrakstīti un pieņemti).

Pašvaldībai, savukārt, būtu jāsaprot, cik lielā mērā suņiem draudzīga pilsēta mēs vēlamies būt. Iespējams, jāievieš suņu reģistrācija un uzskaitē, varbūt pat minimāla nodeva, kas ļautu veikt praktiskas darbības suņu labbūtnības jautājumā. Pagaidām problēmu loks ir milzīgs, un brīžiem liekas, ir bezcerīgi kaut ko uzsākt darīt, bet atslēga, kā minēju iepriekš, ir kopdarbā.

Suns mājās – tas ir noteikti ir mīļi, forši un interesanti, tomēr gribu atgādināt un uzsvērt, ka vienlaikus suns ir arī milzu atbildība!»

* * *

Lai arī stereotipiski, iespējams, daudziem joprojām varētu šķist, ka suņu pastaigās vešana un attiecīgi savākšana aiz tiem ir tāda pilsētnieku padarīšana, tomēr arī lauku teritorijās aizvien vairāk ir saimnieku, kuriem suns ir arī draugs, nevis tikai sargs. Tostarp arī Rēzeknes novada Dekšāru ciemā jau vairāk nekā gadu garāmgājēju skatienu piesaista koši dzeltenas atkritumu urnas ar uzlīmi, kas aicina – «Satīri aiz sava suņa».

Kā pastāstīja Dekšāru pagasta saimniecības pārzinis JURIS URKA, kopumā ciemā ir uzstādīti trīs šādi atkritumu konteineri. Tie tika iegādāti projekta ietvaros, attie-

Šādas koši dzeltenas atkritumu urnas ar atgādinājumu «Satīri aiz sava suņa» izvietotas Dekšārēs

Publicitātes foto

cīgi ir uzstādīti arī Viļānos un Sokolku pagastā. «Konteineri nestāv tukši, tiek izmantoti, tomēr gribētos, lai cilvēki ir atbildīgāki. Ciematā ir diezgan daudz suņu, pastaigās no rītiem un vakaros tiek vesti gan daudzdzīvokļu mājās, gan arī privātmājās dzīvojošie mīluļi, diemžēl ne visi saimnieki satīra aiz saviem suņiem. Lai arī šī problēma varētu šķist aktuālāka pilsētās, tomēr arī laukos, piemēram, pļaujot ceļmalas, piekritīsiet, nav patīkami saskarties ar šo līdzcilvēku bezatbildību,» atzīst J. Urka.

Noslēgumā gribu piebilst, ka, piemēram, atkritumu urnu, protams, varētu būt vairāk, domāju, jebkurā apdzīvotā vietā, taču, būsim godīgi, to trūkums gana lielai daļai cilvēku diemžēl ir vienkārši atruna, kāpēc "drīkst" mest zemē konfektes papīru, izsmēķi vai nesavākt aiz sava suņa.

Līdz attieksmei, ka tā ir mana pilsēta vai ciems, mana iela un ceļmala, mana Latvija un mana zemeslode, līdz ar to arī mana atbildība, nevis tikai sētnieku, varasvīru vai vēl kāda cita atbildība, laikam gan ir jāzaug.

Lai apkārtējā sabiedrība suņus un to saimniekus uztvertu pozitīvi un atbalstoši, lai būtu iespējama draudzīga gan suņu un to saimnieku, gan pārējo iedzīvotāju līdzaspastāvēšana, ir jāiegulda laiks savu mīluļu audzināšanā, socializēšanā un arī vides sakārtošanā.

Visiem taču ir patīkamāk uzturēties kārtīgā un skaistā vidē, tāpēc ir svarīgi laiku pa laikam atskatīties sev pāri plecam, lai redzētu, kādus pēdu nospiedumus aiz sevis atstājam. Vai varētu drošu soli iet arī tumsā, nebīstoties paklupt vai noķeskāties, vai ar lepnību varētu rakstīt "es te biju", vai arī drīzāk nodurtu skatienu meklētu kādu tīrāku vietu...

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». «Par projekta raksta «Lai pastaiga svaigā gaisā būtu patīkama visiem – satīri aiz sava suņa!» saturu atbild SIA «Vietējā»».

MAF
Mediju atbalsta fonds